

Nr 533

Av herrar Alexanderson och Ernulf, *angående räntan vid restitution av skatt.*

Enligt uppbördsförordningen är skattskyldig pliktig att inbetala debiterad skatt även om taxeringen överklagats och ännu icke slutligen fastställts. Detta är i och för sig mindre tillfredsställande men torde få anses ofrånkomligt med hänsyn till risken för att uppbördens effektivitet eljest äventyras. Vid sådant förhållande är det emellertid angeläget att skattskyldig, som inbetalat mer skatt än han slutligen blir skyldig att betala, också blir till fullo kompenserad för ränteförlust och övriga olägenheter. Härom ges även vissa regler i 69 § 2 mom. uppbördsförordningen av innebörd att, vid skatterestitution av nämnda grund, i princip även ränta skall utgå på restituerat belopp. Dessa regler är emellertid så restriktivt utformade att de icke ger full kompensation för ränteförlusten, varjämte fastställd räntefot icke motsvarar dagens ränteläge. Sålunda betalas icke någon ränta på belopp som erläggs enligt 27 § 3 mom. (ränta å kvarstående skatt), och vidare räknas räntan från senare dag än den då skatten erlagts. I det vanligaste fallet, då det gäller kvarstående skatt som erlagts vid uppbördsterminerna i mars och maj, räknas sålunda räntan först från den 1 juli samma år.

Vissa schablonregler kan möjligen anses motiverade av administrativa skäl för att underlätta handläggningen av restitutionsärenden, men det är av ovan angivna skäl angeläget att reglerna icke utformas så att de ensidigt gynnar statsverket. De bör i stället väl kompensera för ränteförlusten, och det bör beaktas att olägenheten för den skattskyldige ofta är större än blotta ränteförlusten.

Det må framhållas att motsvarande restitutionsregler i arvsskatteförordningen är så utformade att ränta i princip beräknas från betalningsdagen. Vid tillkomsten på 1940-talet av de nu ifrågasvarande restitutionsreglerna i uppbördsförordningen torde viss hänsyn ha tagits till att den fastställda räntesatsen, fem procent, ej obetydligt översteg då gängse räntenivå. Nu har däremot sedan lång tid den allmänna räntenivån regelmässigt överstigit fem procent.

Ovanstående anfördes av undertecknade i motionen I: 380 vid 1969 års riksdag såsom motivering för ett yrkande om ändring av reglerna i uppbördsförordningen om restitution av skatt. Vid behandlingen i utskottet missuppfattades emellertid vårt yrkande, och motionen behandlades som om den avsett den ränta som beräknas på kvarstående skatt. Vi nödgas därför upprepa vårt yrkande och ytterligare förtydliga vår motivering.

Restitution av skatt föranledes i allmänhet av att en taxering befunnits felaktig och ändrats av högre instans. Av praktiska skäl, särskilt risken för obefogade besvär, är det nödvändigt att kräva inbetalning av debiterad skatt även om taxeringen överklagats. Det är då angeläget att statsverket, som under viss tid — det kan med nuvarande balans hos skattedomstolarna gälla många år — disponerat medel som rätteligen icke tillkommer staten, såsom ersättning härför till fullo kompensera den skattskyldige som under samma tid varit i avsaknad av dessa medel. Det är viktigt att de av staten i sådana fall tillämpade reglerna av de skattskyldiga kan uppfattas som rättvisa och justa, då staten eljest har svårt att ställa krav på justa uppgifter och förfaranden från de skattskyldigas sida.

Såsom vi påvisat brister nuvarande regler om ränta på restituerad skatt i tre avseenden: ränta beräknas ej från den dag då skatten erlades; ränta utgår icke på felaktigt debiterad kvarskatteränta; räntan beräknas efter en i dagens läge orealistisk räntefot. Den ekonomiska betydelsen av sistnämnda brist har under det senaste året ytterligare stegrats.

Under åberopande av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär förslag till ändring av 69 § 2 mom. uppbördsförordningen av innebörd att ränta skall beräknas från betalningsdagen, att ränta skall utgå även på restituerad kvarskatteränta samt att räntefoten skall anpassas efter rådande ränteläge.

Stockholm den 27 januari 1970

Erik Alexanderson (fp)

Gudmund Ernulf (fp)